

Vuosi valmistumisesta -sijoittumisseuranta

Vuonna 2016

AMK-tutkinnon
Jyväskylän ammattikorkeakoulusta suorittaneille

Kyselyn toteutus ja vastaajat

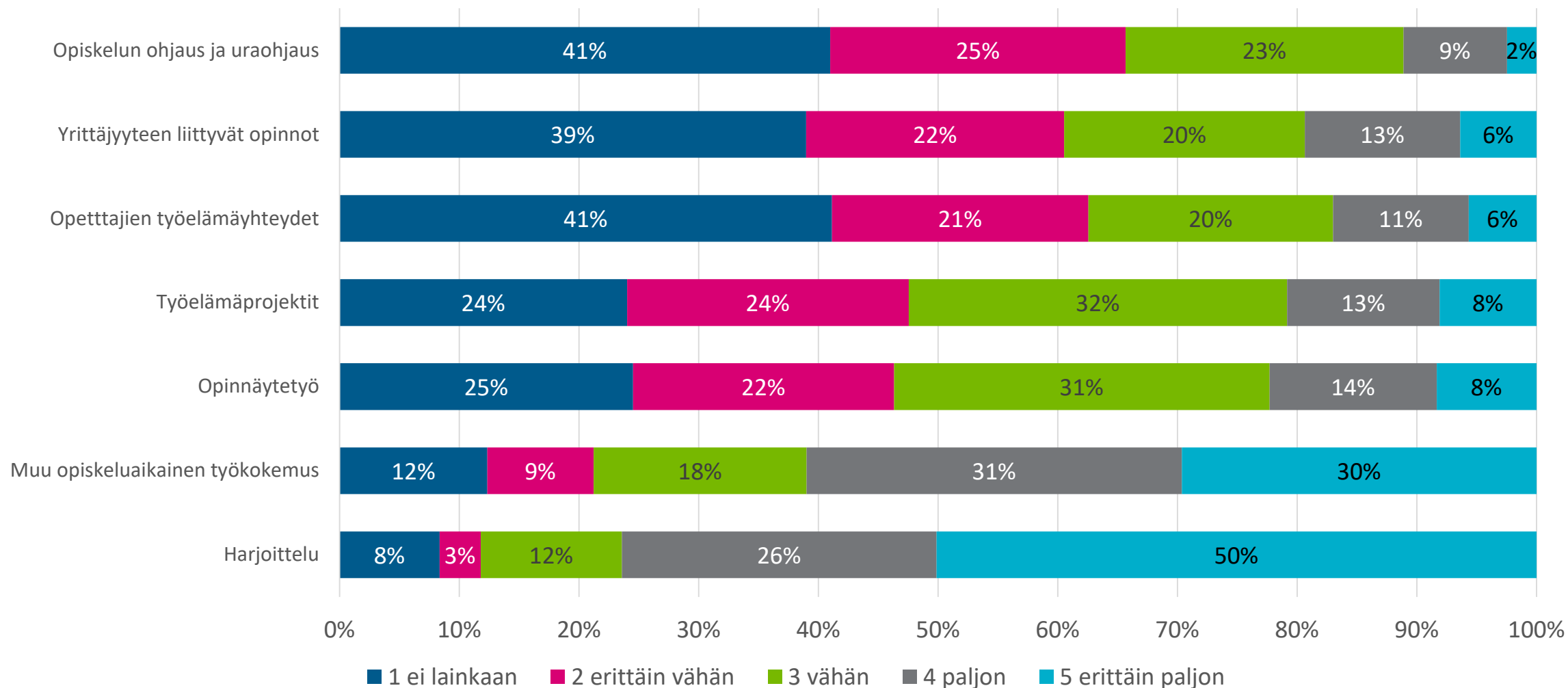
Sijoittumisseuranta 2016 valmistuneille

- Vuoden 2016 aikana JAMKissa suoritettiin yhteensä 1121 ammattikorkeakoulututkintoa. Kysely lähetettiin tammikuussa 2018 niille 1030:lle, joiden osoite oli saatavilla. Kyselyyn vastasi heistä postitse tai sähköisesti 411 henkilöä (**40 %**).
- Koosteeseen on lisätty mahdollisuuksien mukaan aikasarjoja tuloksista vuodesta 2012 alkaen.
- Kyselyn teemat ovat A) työllistymiseen vaikuttavat tekijät, B) tutkinnon tuottama ja työelämässä tarvittava osaaminen, C) työmarkkinatilanne ja nykyinen työ sekä D) osaamisen arvostus, tulevaisuuden osaamistarpeet ja muu palaute (avoimet kysymykset). Kolmannen kerran mukana on työssä tarvittavan osaamisen ja AMK:n kehittämän osaamisen rinnakkainen arviointi, jota on aiemmin käytetty muissa uraseurannoissa.
- Kyselyyn vastasi valmistuneita kaikista koulutusohjelmista.

Koulutusala	Valmistuneet 2016	Kyselyyn vastanneet
Kulttuuriala	56	18
Luonnontieteiden ala	35	10
Luonnonvara ja ympäristöala	27	13
Matkailu, ravitsemis- ja talousala	89	34
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	347	150
Tekniikan ja liikenteen ala	310	98
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	257	88
JAMK	1121	411

A. Työllistymiseen vaikuttavat tekijät

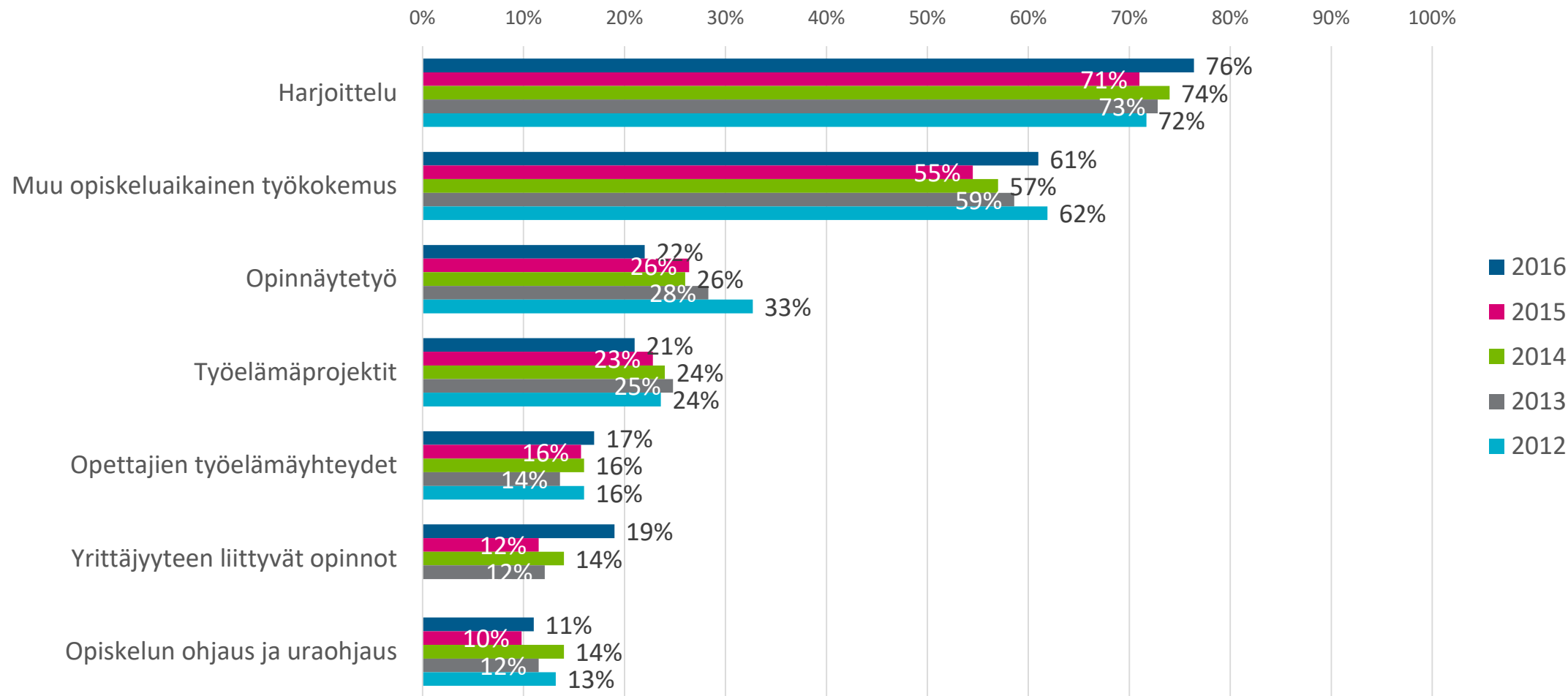
Opiskeluun liittyvät asiat, joista oli eniten hyötyä työllistymisessä:

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Työllistymiseen vaikuttavat tekijät

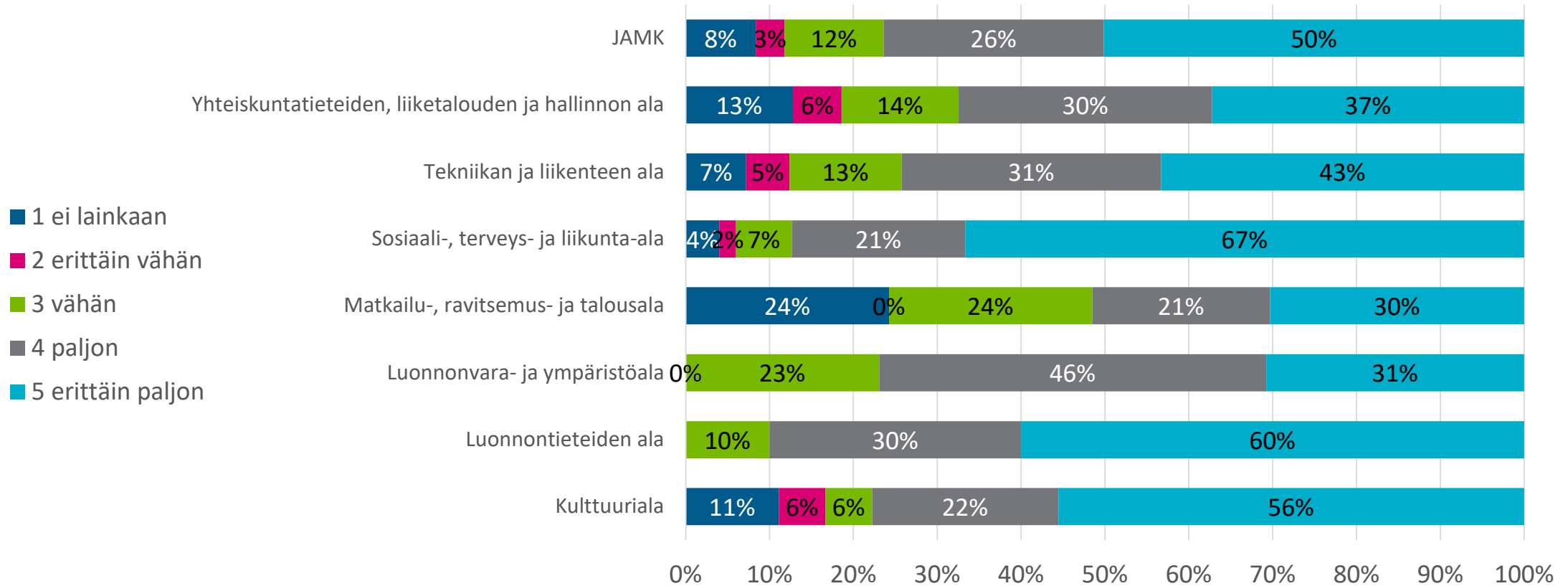
Vuosina 2012-2016 valmistuneiden näkemykset

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Työllistymiseen vaikuttavat tekijät

Harjoittelu

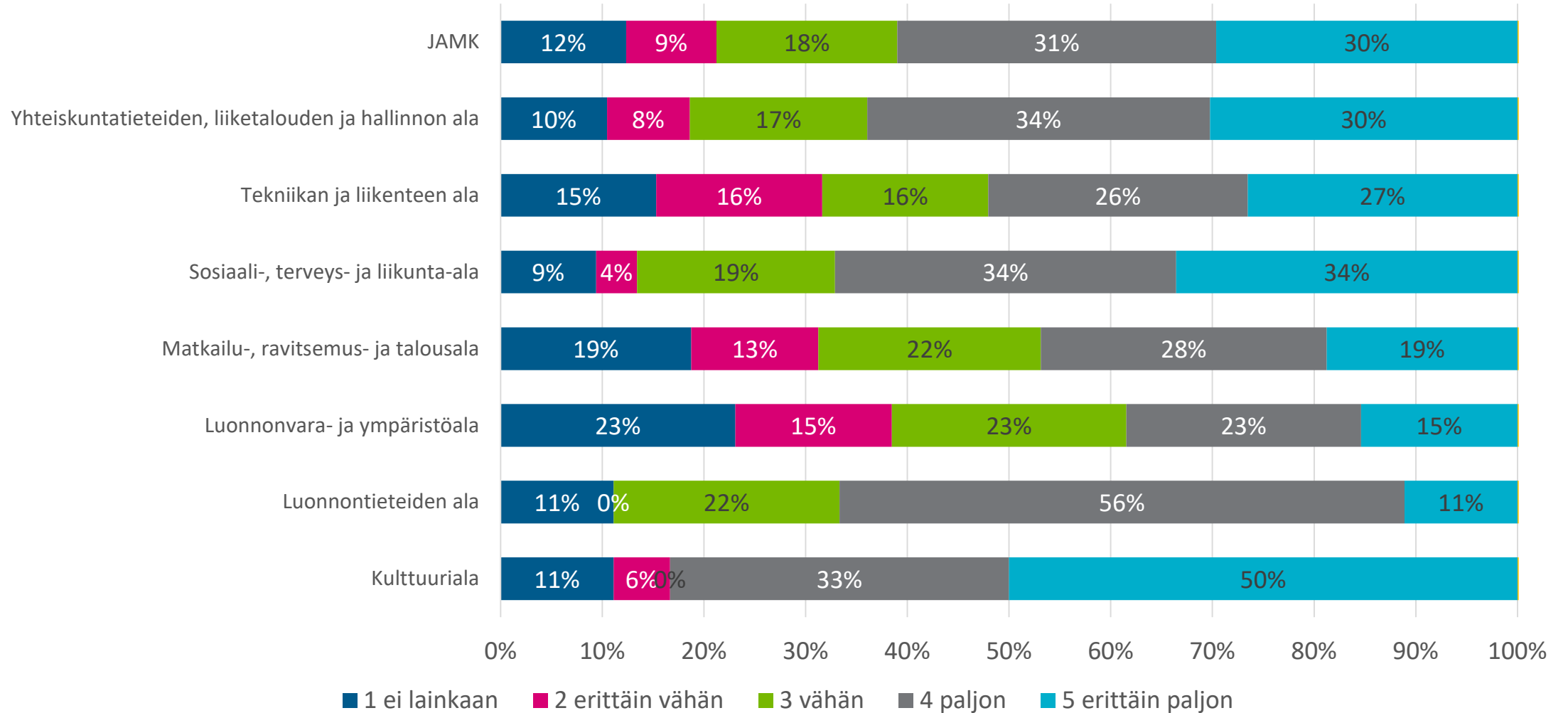

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Työllistymiseen vaikuttavat tekijät

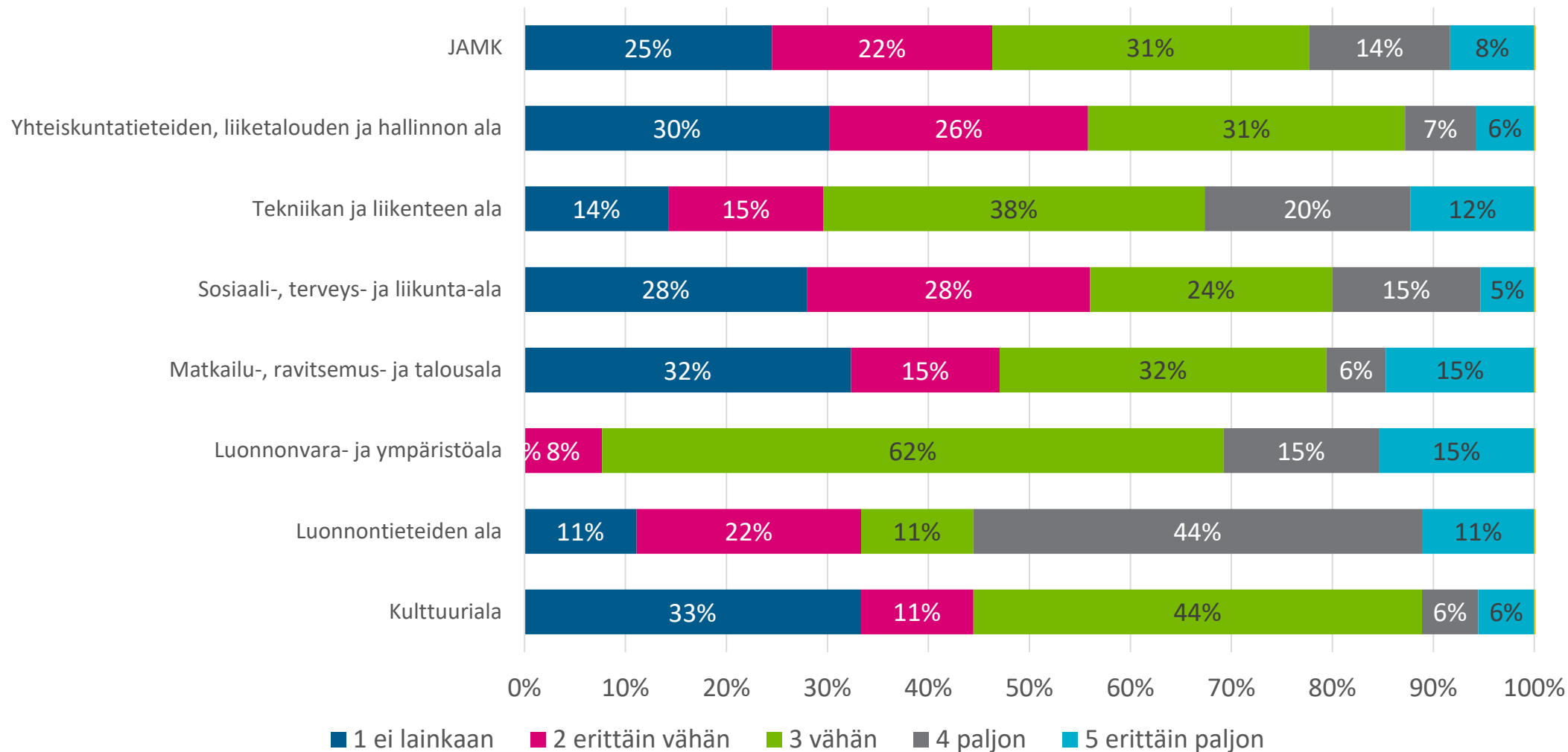
Muu opiskeluaikainen työkokemus

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Työllistymiseen vaikuttavat tekijät

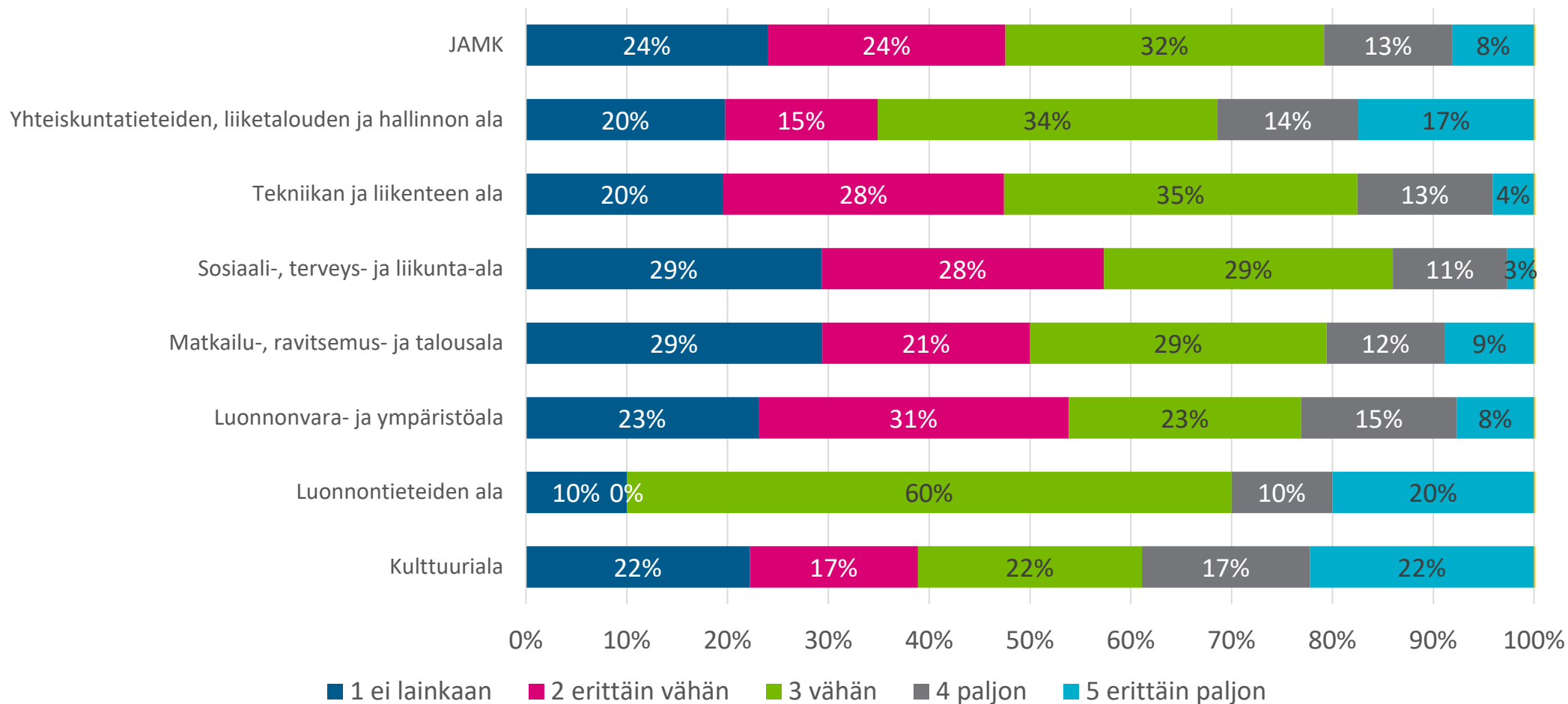
Opinnäytetyö

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Työllistymiseen vaikuttavat tekijät

Työelämäprojektit

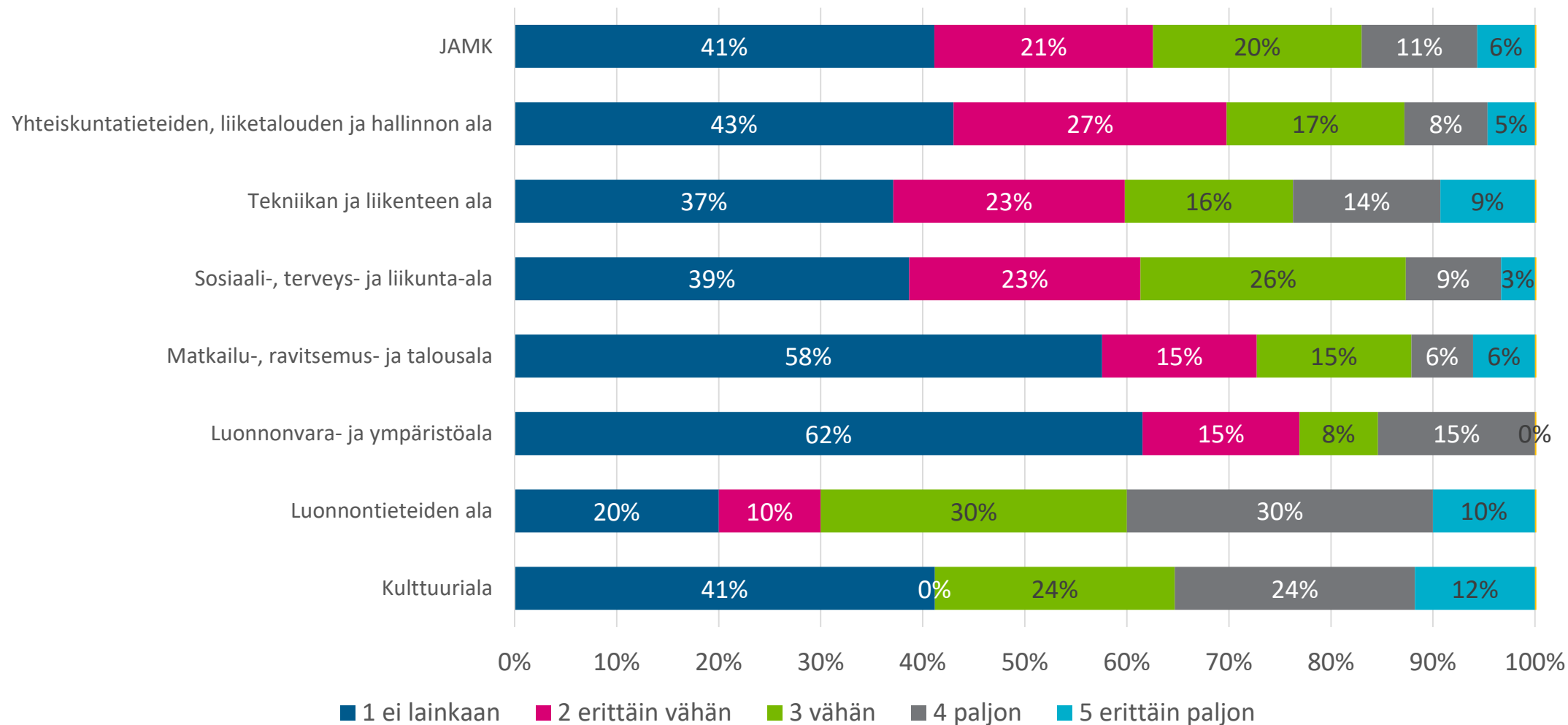

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Työllistymiseen vaikuttavat tekijät

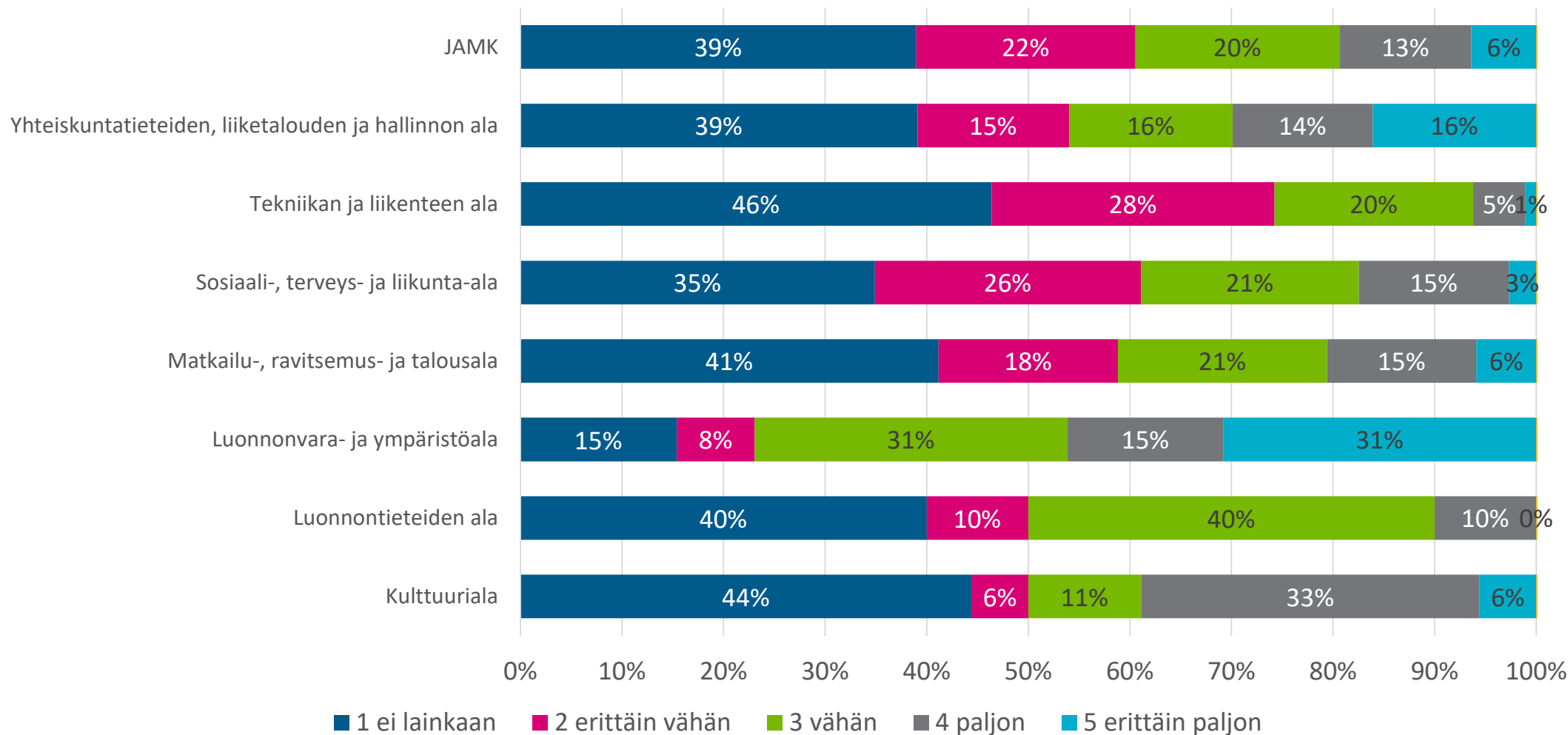
Opettajien työelämäkokemukset

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Työllistymiseen vaikuttavat tekijät

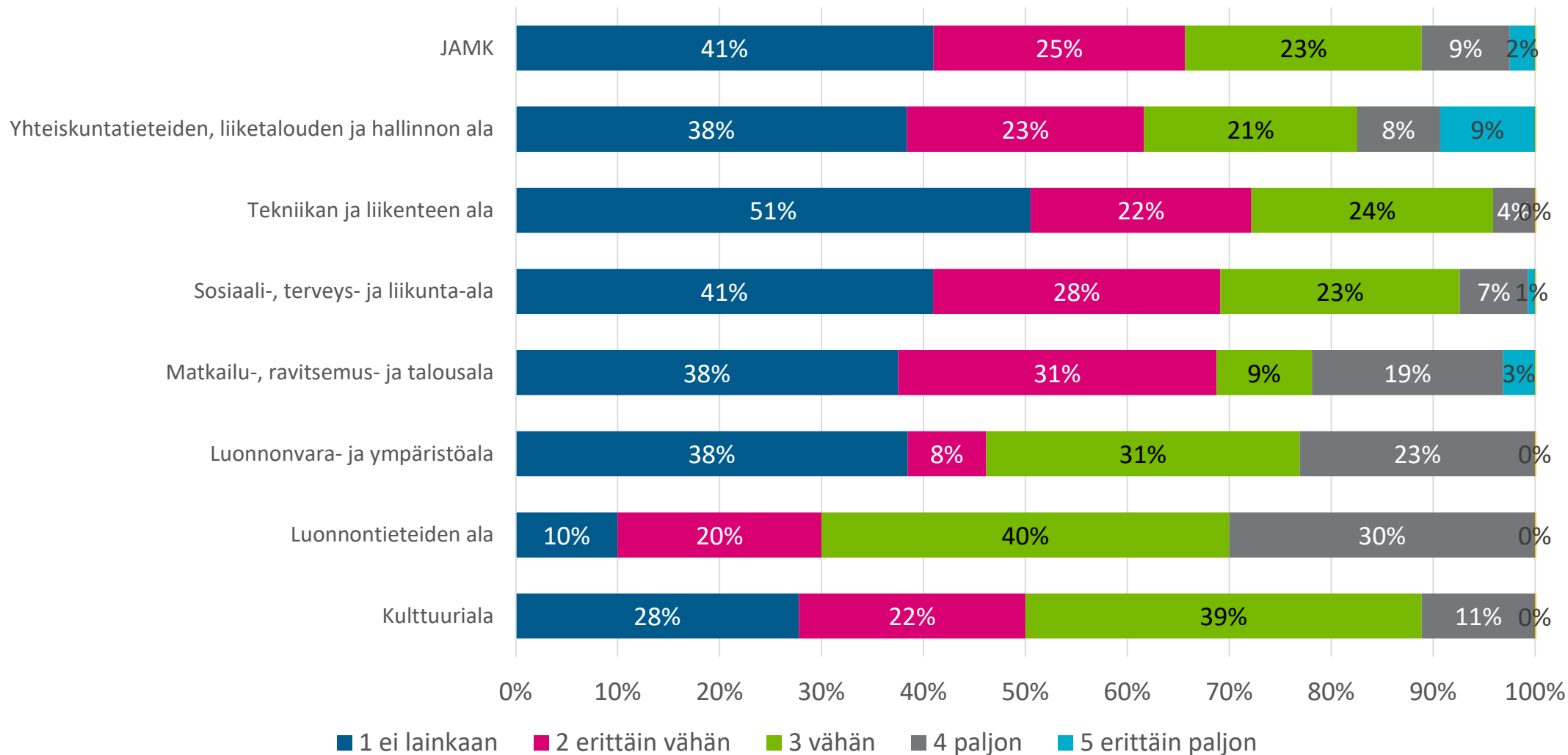
Yrittäjyyteen liittyvät opinnot

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Työllistymiseen vaikuttavat tekijät

Opiskelun ohjaus ja uraohjaus

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

B. Tutkinnon tuottama ja työelämässä tarvittava osaaminen

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, kuinka tärkeitä alla luetellut osaamisalueet ovat nykyisessä työssä (asteikko 1 = ei lainkaan tärkeä ... 6 = erittäin tärkeä) sekä sitä, miten hyvin ammattikorkeakouluopiskelu kehitti kyseistä osaamista (1 = erittäin puutteellisesti ... 6 = erinomaisesti).

AMMATILLINEN OSAAMINEN:

Oman alan teoreettinen osaaminen

Oman alan tehtävien käytännön taidot

TIEDON HALLINTA:

Tiedonhankintataidot

Ongelmanratkaisutaidot

Tieto- ja viestintätekniikan hallinta

VIESTINTÄ JA VUOROVAIKUTUS:

Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot

Viestintäosaaminen suomen kielellä

Viestintäosaaminen englannin kielellä

Verkostoissa toimiminen

LIIKETOIMINTAOSAAMINEN JA YRITTÄJYYS:

Organisointi ja koordinoititaidot

Liiketoimintaosaaminen

Yrittäjyysosaaminen

MUU OSAAMINEN:

Kansainvälisyysosaaminen

Asiakaslähtöisyys

Kyky itsenäiseen työskentelyyn

Valmius jatkuvaan oppimiseen

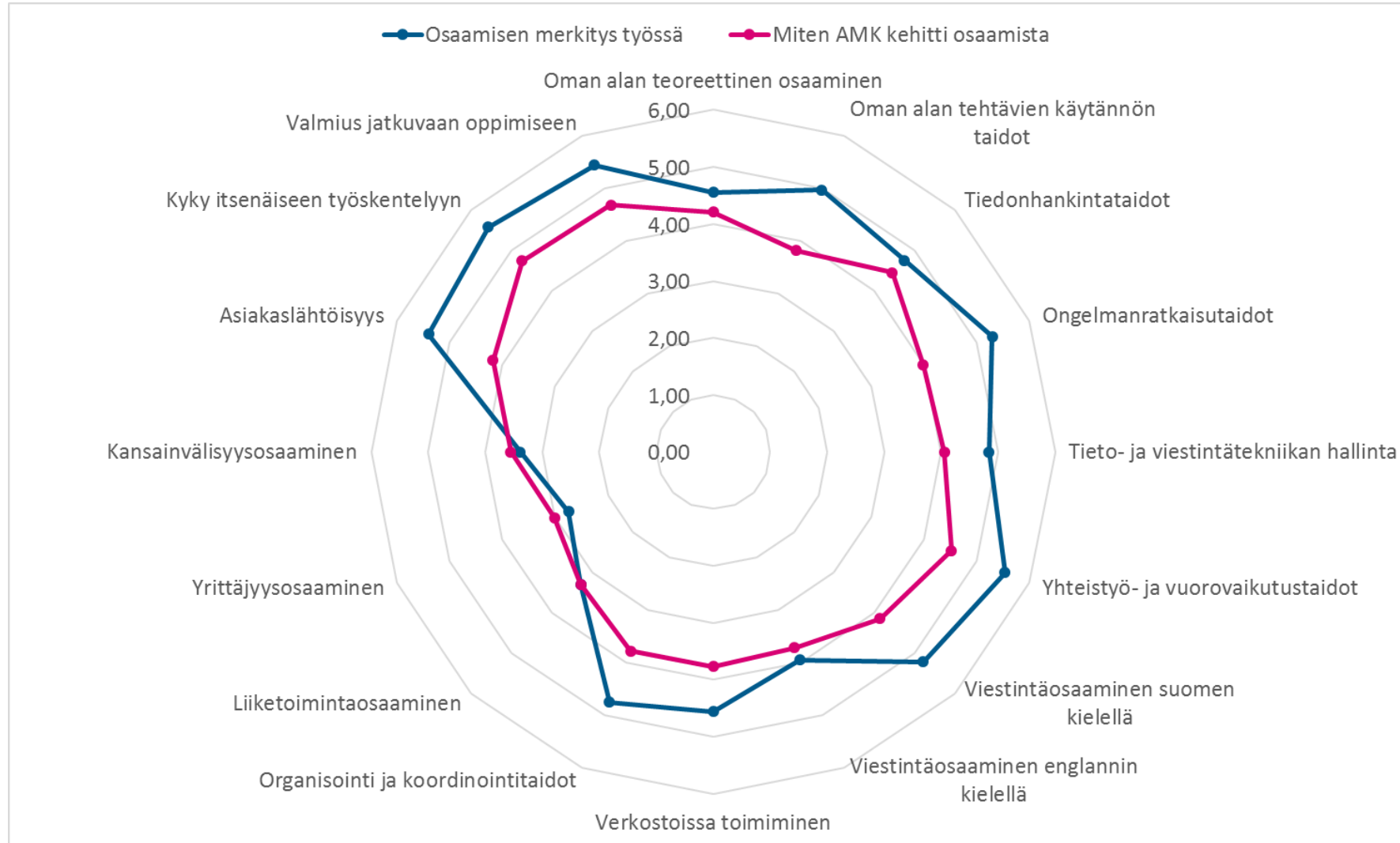
Muu, mikä?

Huom. Tarkemmat koulutusalaakohtaiset arviot on koottu erikseen JAMKin sisäiseen käyttöön.

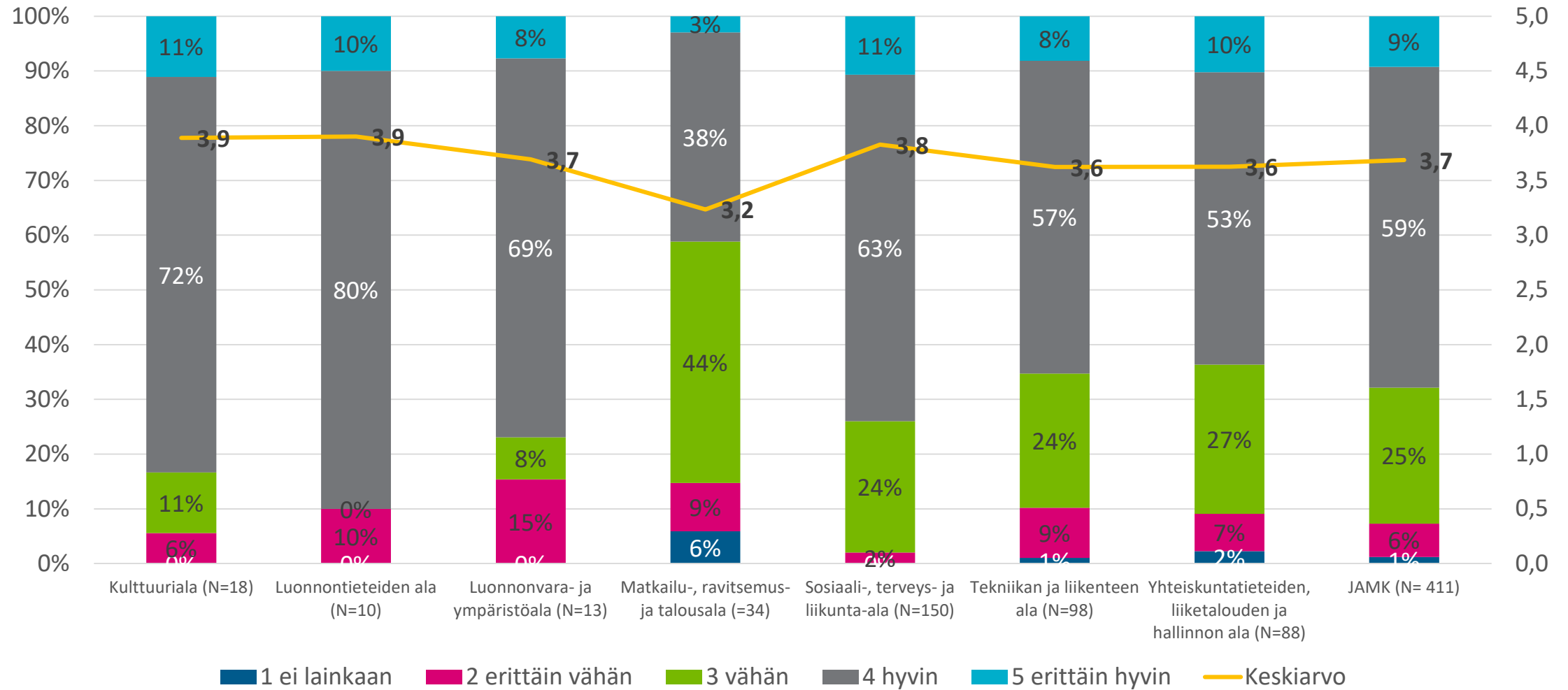
Tutkinnon tuottama ja työelämässä tarvittava osaaminen

Kuinka tärkeitä eri osaamiset ovat nykyisessä työssä (asteikko 1 = ei lainkaan tärkeä - 6 = erittäin tärkeä)?

Miten hyvin ammattikorkeakouluopiskelu kehitti kyseistä osaamista (1 = erittäin puutteellisesti - 6 = erinomaisesti)?

Koulutuksessa hankittu osaaminen vastaa työelämän vaatimuksia

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

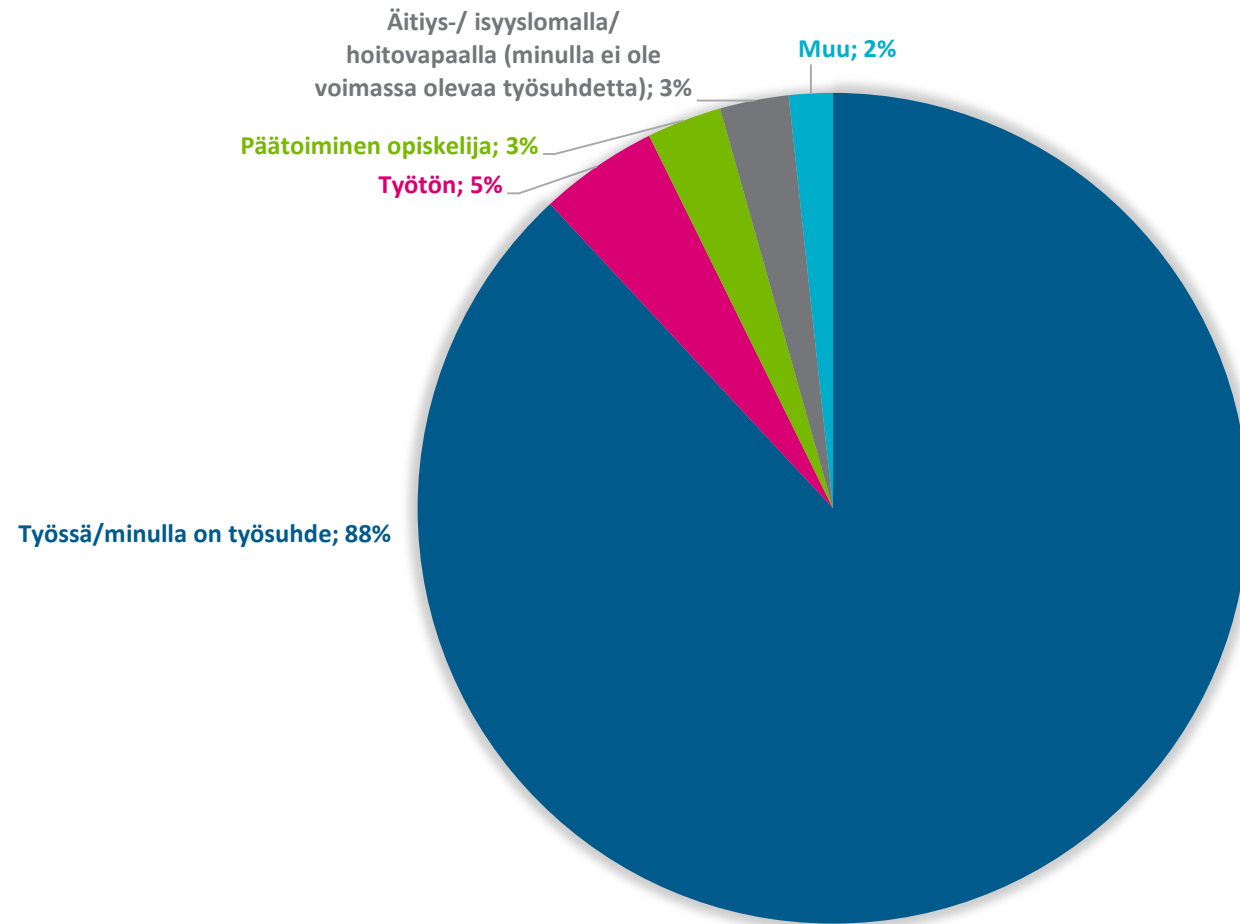

Miten koulutuksessa hankittu osaaminen vastaa työelämän vaatimuksia?

Mistä amk-opinnoissa hankimastasi osaamisesta on ollut sinulle eniten hyötyä tähänastisella urallasi?

- **Projektiosaaminen, ongelmanratkaisu:** ”Loogisen päättelykyvyn kehittämisestä”, ”ongelmanratkaisutaidot”.
- **Viestintä, tiedonhankinta ja hallinta:** ”Opinnäytetyön teoreettiset opinnot (tiedonhankinta) sekä raportointi”, ”Valmius jatkuvaan oppimiseen”, ”Esiintymisestä sekä englannin että suomen kielellä”.
- **Ryhmätyöskentely, vuorovaikutus:** ”Vuorovaikutustaidoista, monialaisen yhteistyön korostamisesta”, ”Esimiestaitoihin ja ryhmässä toimimiseen liittyvät vuorovaikutustaidot”.
- **Työharjoittelun tai vaihdon tuoma osaaminen ja verkostot:** ”Eniten hyötyä on ollut työharjoitteluista, koska siinä oppi kaikista eniten ja sitä kautta sain työpaikan.”
- **Tietty alakohtainen osaaminen:** ”Teoreettisesta tiedosta sovellettuna käytäntöön”, ”Ymmärrys energia-alan lainalaisuuksista ja sähkötekniikan osaaminen”.
- **Mm. kielitaito, talous- tai liiketoimintaosaaminen, opinnäytetyön tuoma osaaminen, eri tietojärjestelmiin liittyvä osaaminen**
- **Kokonaisuus:** ”Koulussa sai oppia teoreettisesta puolesta ja harjoittelussa pääsi käytännössä testaamaan saatuja oppeja. Opin käytännön tasolla paremmin, joten harjoittelut kruunasivat opinnot ja toivat lisäksi hyviä verkostoja. Lisäksi yrittäjyyteen ja asiakaslähtöisyyteen liittyvät kurssit antoivat erityisen paljon.”
- **Mikä työssäsi tarpeellinen osaaminen ei kehittynyt riittävästi ammattikorkeakouluopintojen aikana?**
- **Oman alan käytännön taidot** – osa tarpeista liittyy vain tiettyihin työtehtäviin, mutta käytännön taidot toistuivat eri aloilla: ”Käytännön osaaminen useammalla eri osa-alueella, koska osa harjoitteluista oli melko lyhyitä”, ”Käytännön opetus jäi liikaa harjoittelujen varaan”, ”Kädentaitoja olisi voinut harjoitella koulussa enemmän!”
- **Teoriapohja:** ”Riittävä teoriatieto”, ”Spesifi teoreettinen osaaminen”, ”Teoreettisempi ja syvällisempi näkemys liiketoiminnasta”.
- **Itsenäinen työskentely:** ”Mielestäni liikaa painotettiin ryhmätyöskentelyä. Se on hyvin tärkeää tällä alalla, mutta niin on myös oman järjen käyttö ja itsenäinen työskentely”.
- **Projektityötaidot:** ”Projektityöskentely, työelämän yksi tärkeimpiä taitoja.”

C. Työllisyys

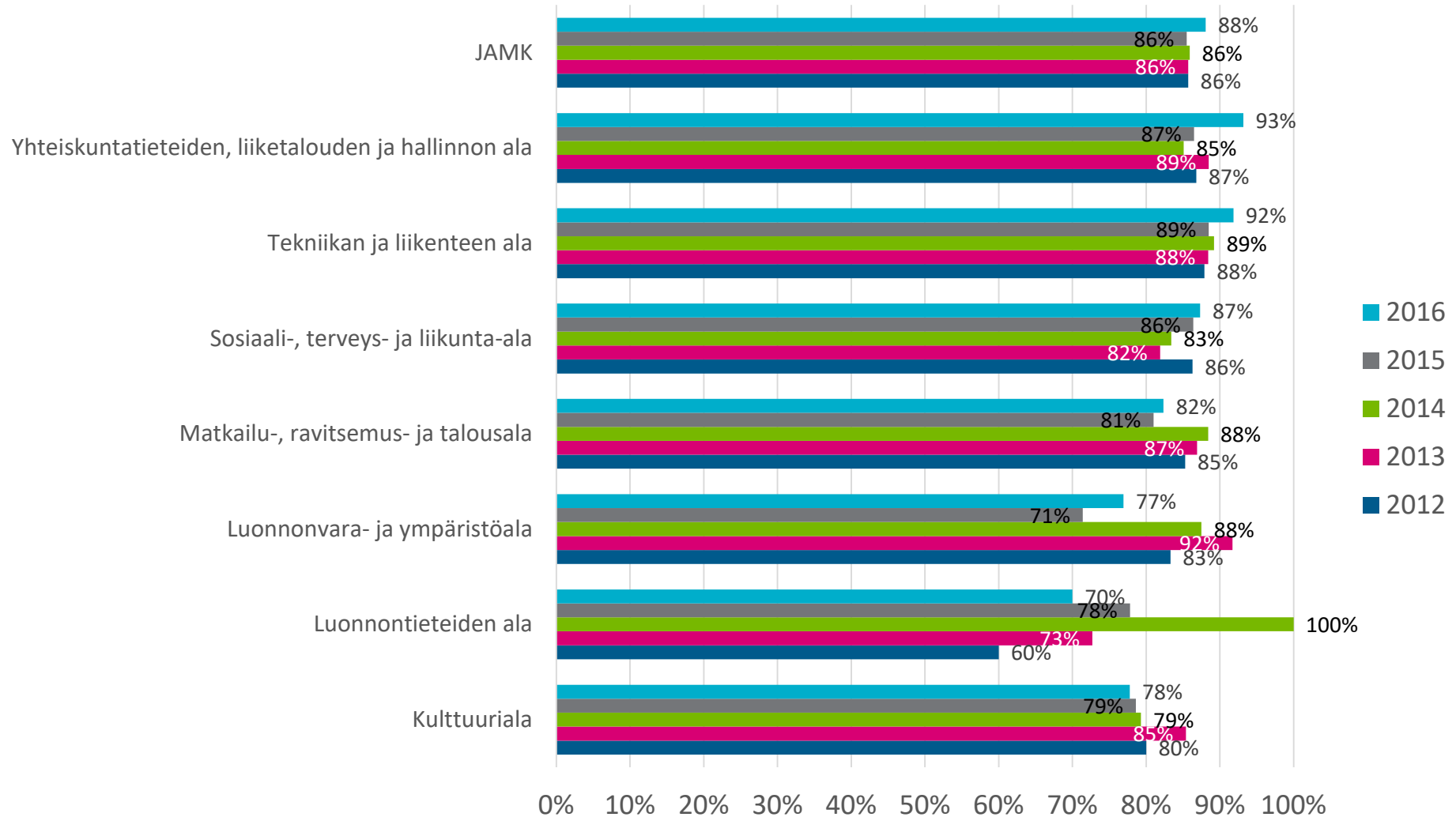

HUOM. Työssä/olemassa olevassa työsuhteessa on huomioitu työssä olevien lisäksi kaikki ne, joilla on voimassaoleva työsuhde/yritys, vaikka he olisivat tällä hetkellä perhevapaalla, opiskelemassa tms. (2016 valmistuneista 6,6 %).

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Työllisyys 2012-2016 valmistuneet

HUOM.
Työssä/olemassa
olevassa
työsuhteessa on
huomioitu työssä
olevien lisäksi kaikki
ne, joilla on
voimassaoleva
työsuhde/yritys,
vaikka he olisivat
tällä hetkellä
perhevapaalla,
opiskelemassa tms.
(2016 valmistuneista
6,6 %).

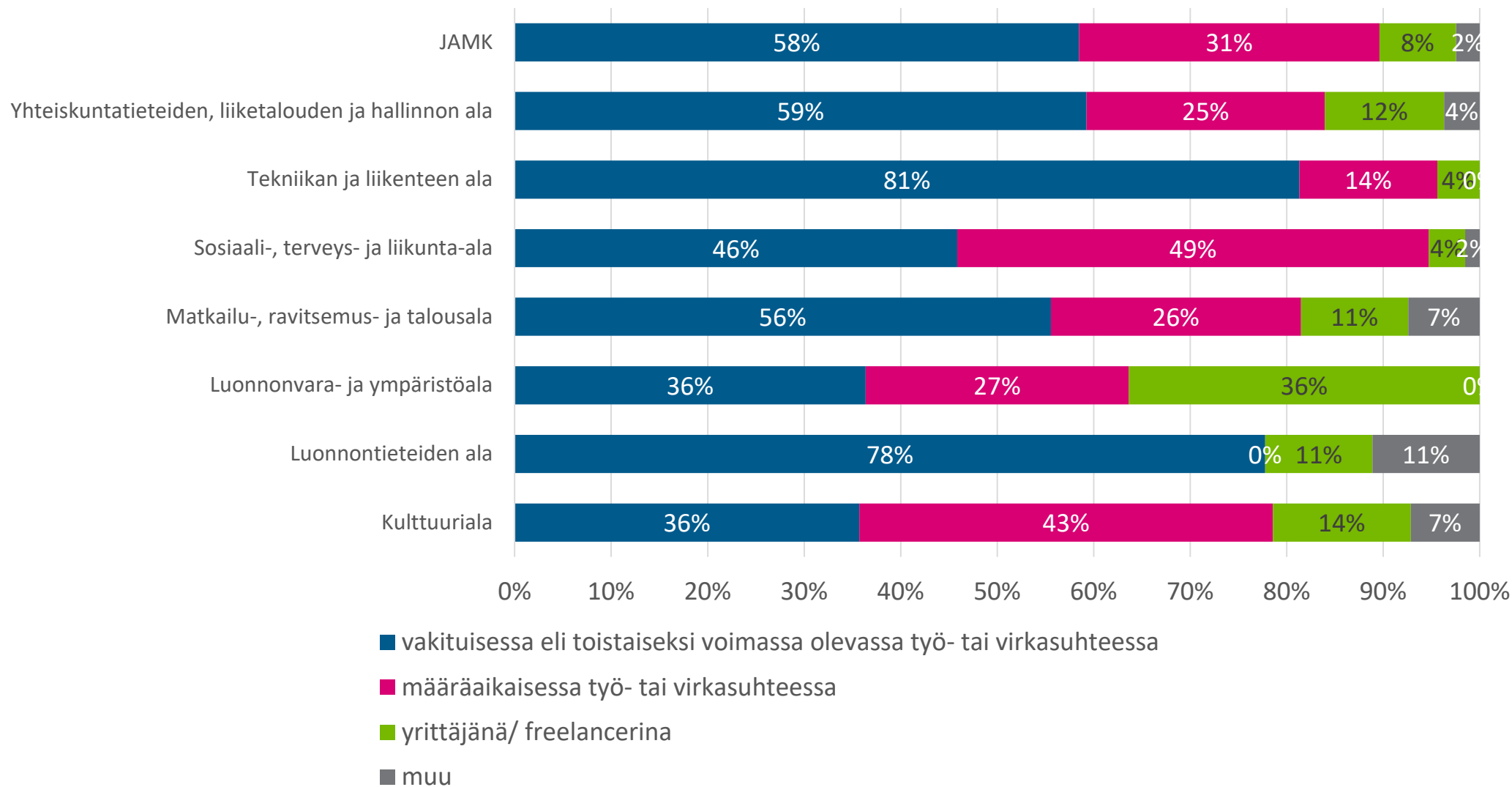
Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Työllisyys: työllistyminen Keski-Suomeen

Ala	Lkm	%
Matkailu-, ravitsemus- ja talousala	16	57 %
Sosiaali- ja terveysala	70	53 %
Tekniikan ja liikenteen ala	59	64 %
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	49	60 %
JAMK yhteensä	206	57 %

- Keski-Suomeen työllistyneistä 169 ilmoitti työskentelevänsä Jyväskylässä.
- Uudellemaalle on sijoittunut 15 %, Pirkanmaalle 6 % ja Etelä- ja Pohjois-Savoon yhteensä 6 %.
- Keski-Suomeen työllistyi vuonna 2015 57 %, 2014 62 %, 2013 57 % ja 2012 59 % valmistuneista.

Työllisyys: työsuhteen tyyppi

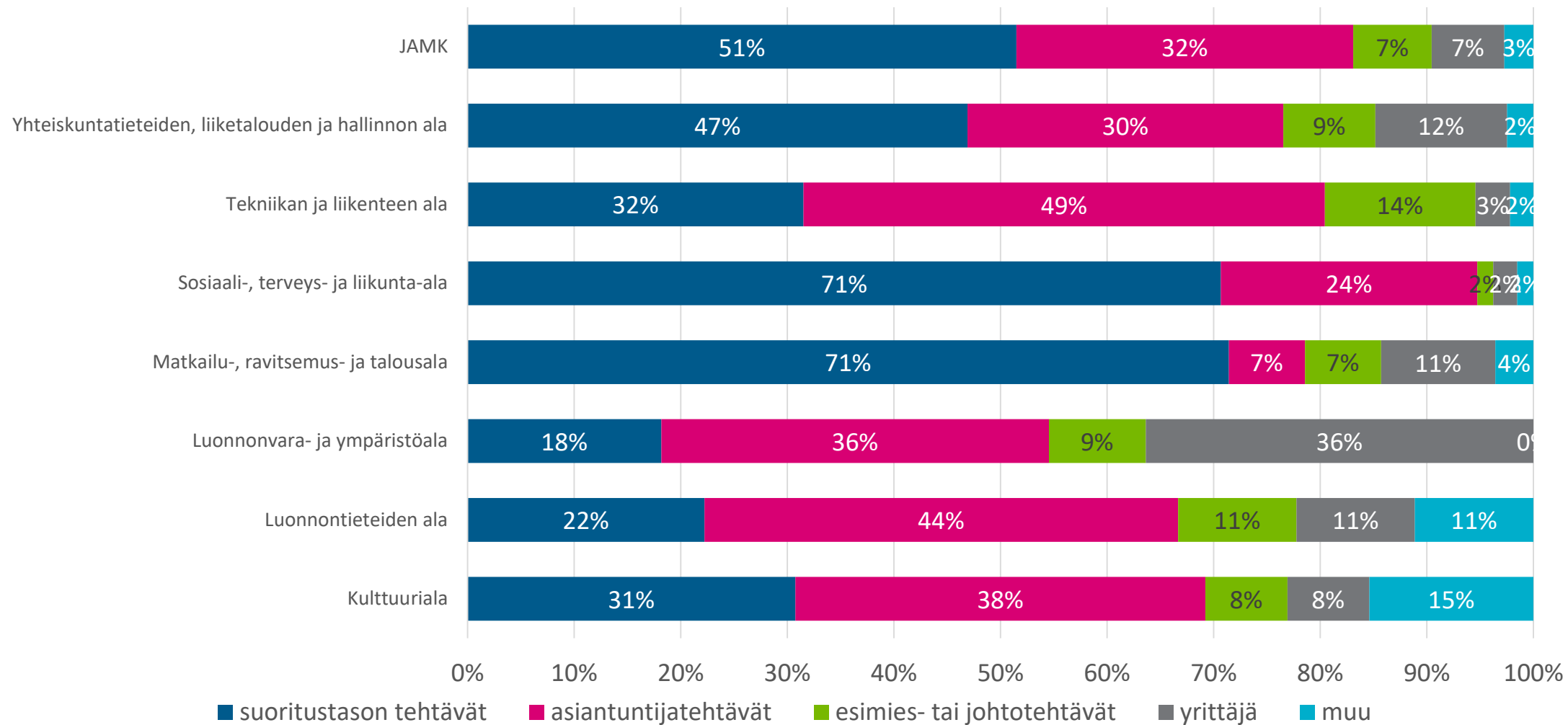
Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Työllisyys: yrittäjänä/freelancerina toimivat

- Yrittäjiä/freelancereita oli **29 henkilöä eli 7 % kaikista vastaajista** ja niistä joilla on työ/voimassa oleva työsuhde 8 %.
  - ✓ 2015 valmistuneista 3,5 % kaikista/4% niistä joilla työ/15 hlö
  - ✓ 2014 valmistuneita 5% kaikista / 6 % niistä joilla työ / 22 hlö
  - ✓ 2013 valmistuneita 7 % kaikista / 8 % niistä joilla työ / 31 hlö
  - ✓ 2012 valmistuneista 5 % kaikista / 6 % niistä joilla työ / 21 hlö
- Yrittäjänä/freelancerina toimivat ovat valmistuneet kolmestatoista eri koulutusohjelmasta:
  - ✓ Degree Programme in Music Management, Musiikin ko.
  - ✓ Tietojenkäsittelyn ko.
  - ✓ Maaseutuelinkeinojen ko.
  - ✓ Matkailun ko., Palvelujen tuottamisen ja johtamisen ko.
  - ✓ fysioterapian ko., toimintaterapian ko.
  - ✓ Hyvinvointiteknologian ko., Mediatekniikan ko., Ohjelmistotekniikan ko.
  - ✓ liiketalouden ko., Tiimiakatemia
- Yrittäjät toimivat mm. maatalouden, fysioterapian, toimintaterapian, graafisen suunnittelun, verkkopalveluiden, kirjanpidon tai taloushallinnon, viestinnän ja markkinoinnin ja promootion sekä valokuvauksen parissa.
- Huom. Yrittäjyyttä kysytään myös kyselyn muissa kysymyksissä (työnantaja/sektori sekä työtehtävien taso), mutta vertailussa on käytetty kysymystä työsuhteen tyypistä.

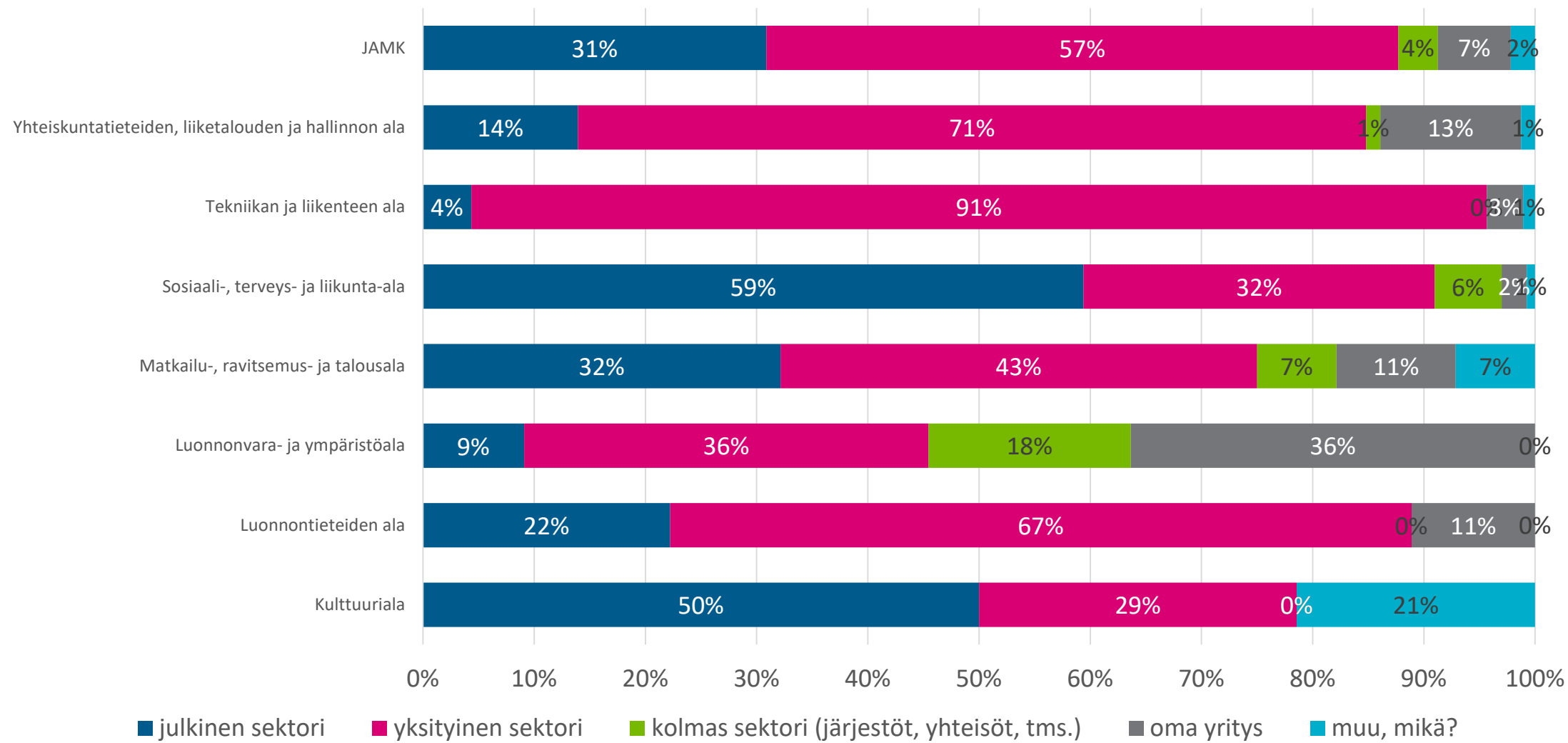

Työllisyys: työtehtävät

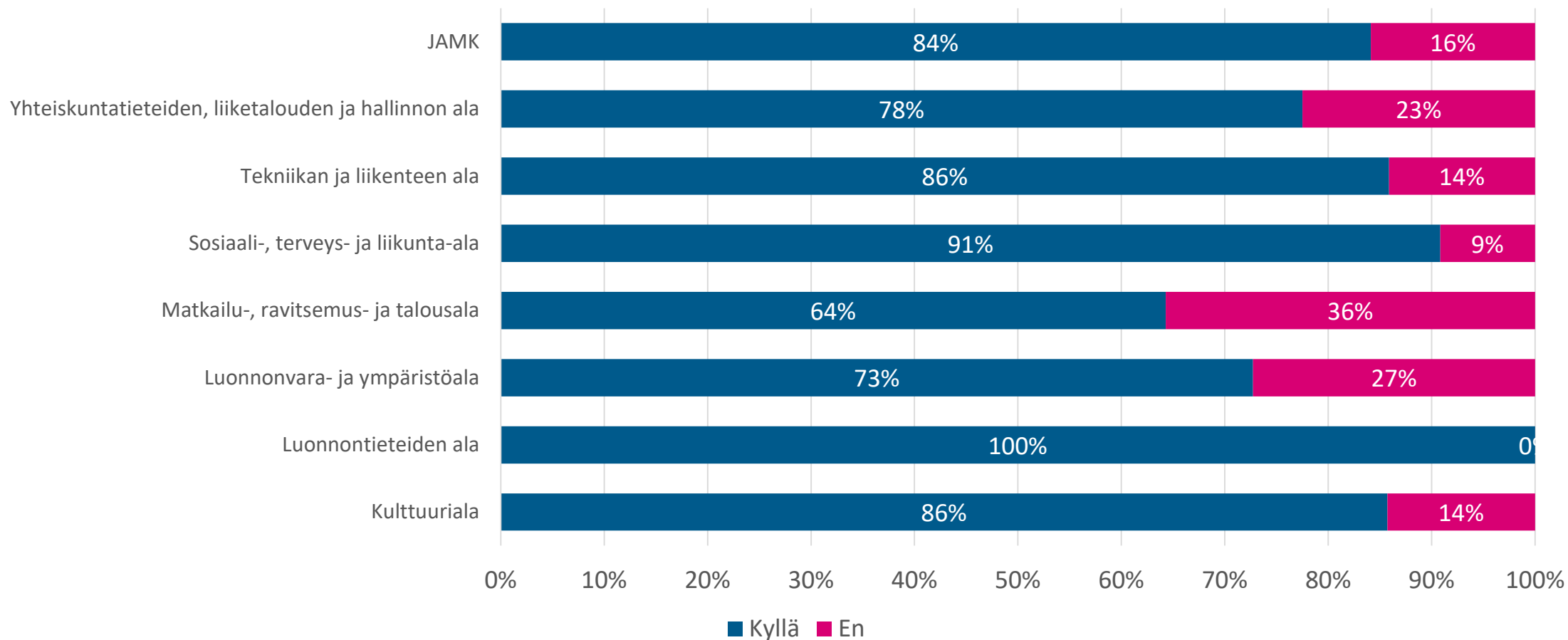
Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Työllisyys: työnantajasektori

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

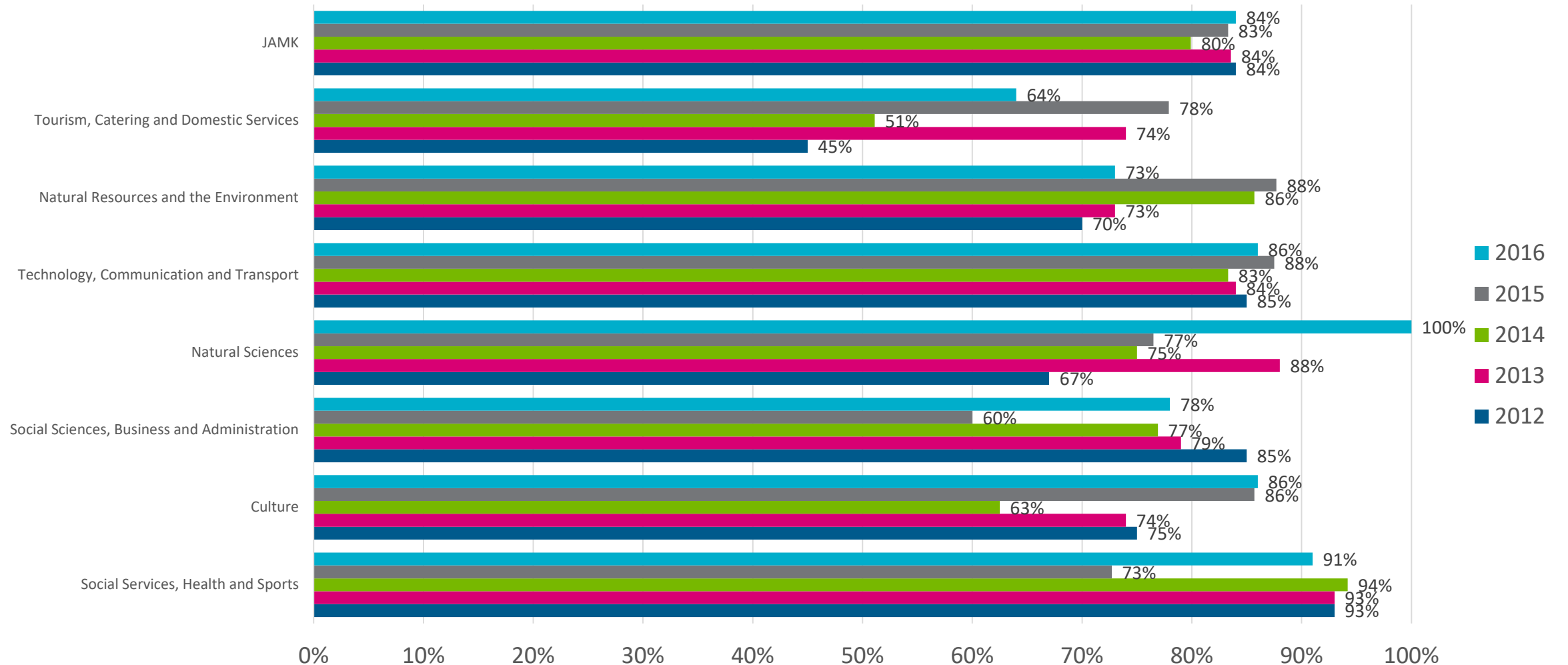
Työllisyys: Toimitko mielestäsi AMK-tutkintoasi vastaavalla alalla?

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

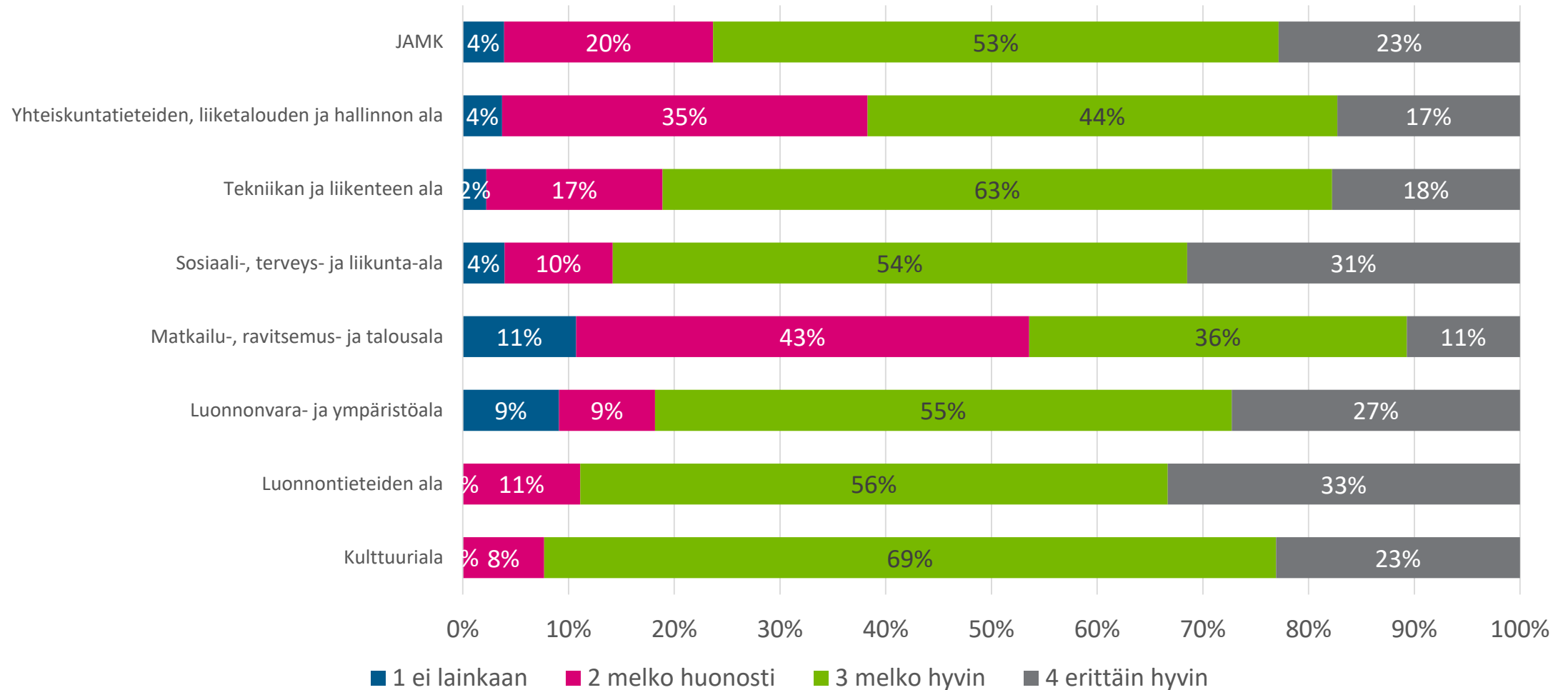
Työllisyys: Toimitko mielestäsi AMK-tutkintoasi vastaavalla alalla?

Vuosina 2012-2016 valmistuneiden näkemykset ("kyllä" vastanneet)

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

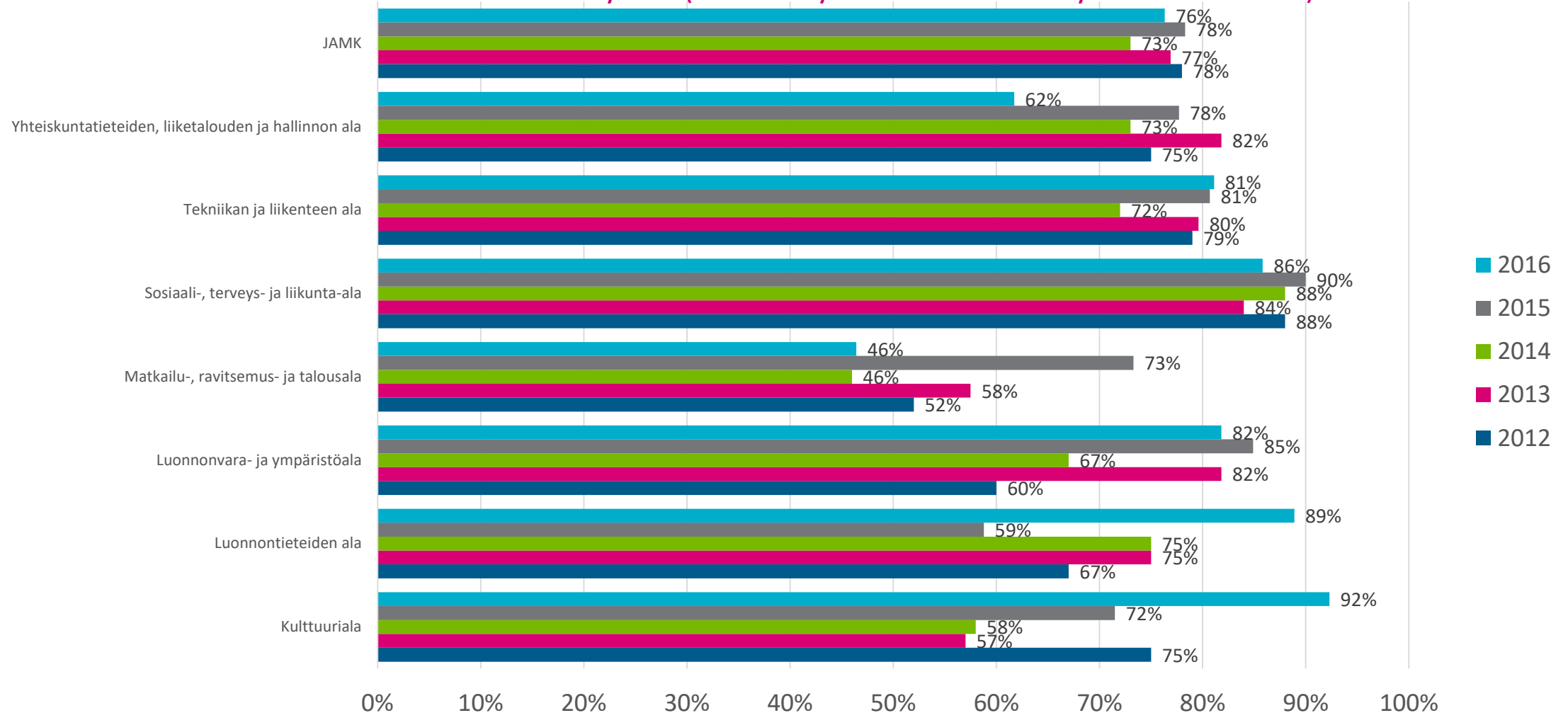
Työllisyys: Vastaako työsi vaativuus ammattikorkeakoulussa hankkimaasi ammattitaitoa?

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Työllisyys: Vastaako työsi vaativuus ammattikorkeakoulussa hankkimaasi ammattitaitoa?

Vuosina 2012-2016 valmistuneiden näkemykset ("melko hyvin" tai "erittäin hyvin" vastanneet)

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Työllisyys: Palkkaus

Bruttopalkka sisältäen säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvot ja ylityökorvaukset. Yrittäjillä, ammatinharjoittajilla ja freelancereilla keskimääräinen kuukausitulo. (HUOM. Tiedot jätetty tästä pois, jos vastaajia alle 10.)

Koulutusala	Keskipalkka €	Mediaanipalkka €
Kulttuuriala	1967	2000
Luonnontieteiden ala		
Luonnonvara- ja ympäristöala	2430	2300
Matkailu-, ravitsemus- ja talousala	1852	2000
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	2432	2500
Tekniikan ja liikenteen ala	2966	2900
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	2464	2400
JAMK	2533	2500

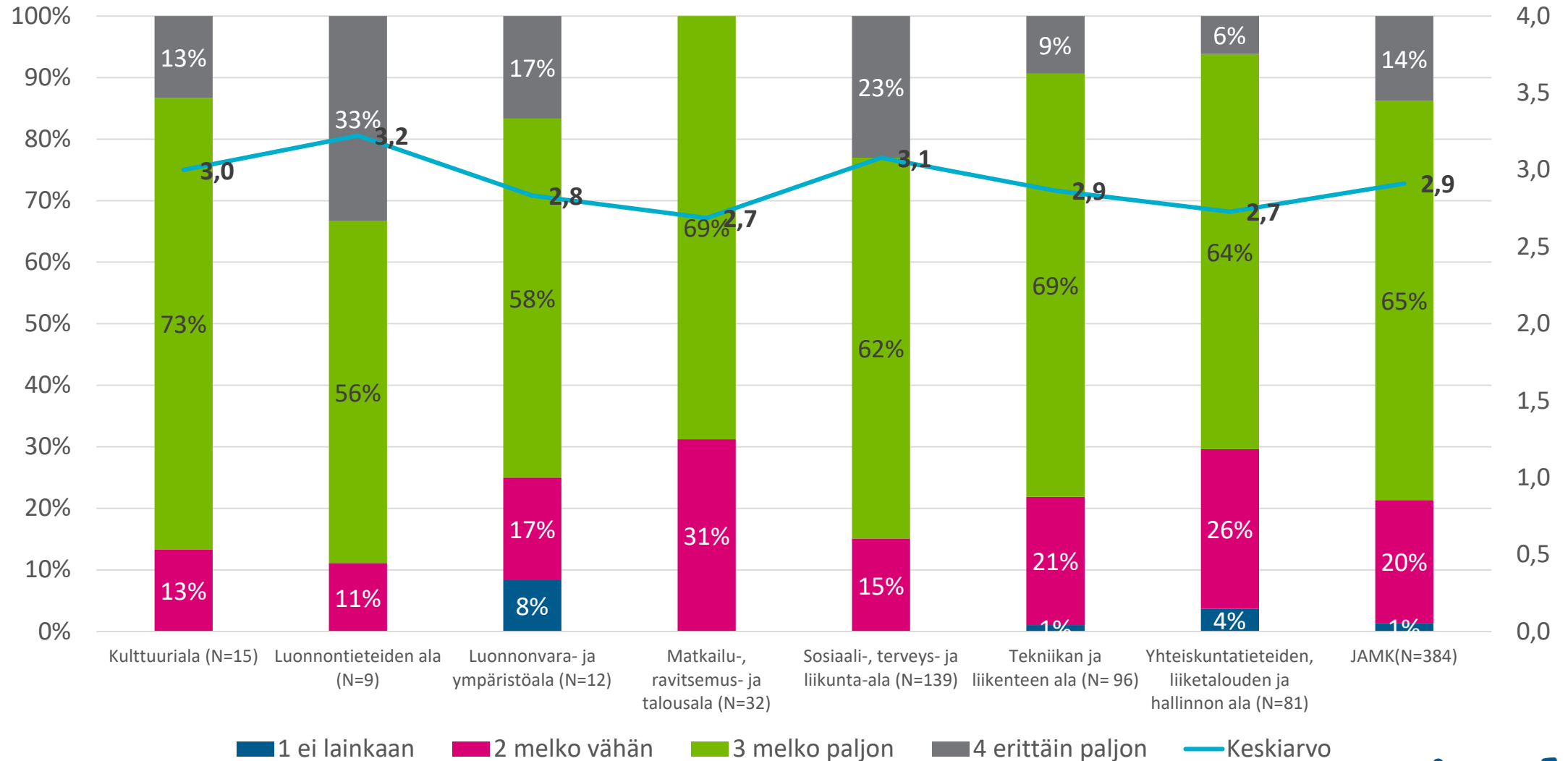
Keskipalkat aiempina vuosina:

- 2015 valmistuneet 2631 euroa
- 2014 valmistuneet 2490 euroa

- 2013 valmistuneet 2548 euroa
- 2012 valmistuneet 2597 euroa

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

Miten paljon työnantajat arvostavat Jyväskylän ammattikorkeakoulusta valmistuneiden osaamista?

Vuosi valmistumisesta - 2016 valmistuneet

D. Tulevaisuuden osaamistarpeet ja osaamisen arvostus

- Vastauksissa korostuvat toistuvasti oman alan erityisosaamisen kehittäminen ja erikoistuminen niin opintojen aikana kuin opintojen jälkeen.
- Tulevaisuuden osaamistarpeissa moni toi esille erityisesti tarpeen kehittää monipuolisempaa osaamista ja laaja-alaisuutta sekä valmiutta toimia erilaisissa tehtävissä.
- Kielet, kansainvälisyys ja hyvät tietotekniset taidot koetaan yhä tärkeämpinä jatkossa ja niitä halutaan kehittää. Monialaisuus näkyy myös, tarvitaan osaamista oman peruskoulutuksen ulkopuolelta.
- Isot yhteiskunnalliset muutokset tai painotukset kuten sote-uudistus, digitalisaatio, sosiaalisen median merkitys ja tekninen kehitys tuodaan esille ja erityisesti niiden arvellaan vaikuttavan osaamistarpeisiin ja työnkuvan muutoksiin vahvasti. Samoin muutosvalmius, joustavuus ja yhteistyökyky nähdään tärkeinä: ”*Jatkuva tiedon ylläpito välttämätöntä*”, ”*Työ tulee koko ajan vaativammaksi ja täytyy osata monia osa-alueita sekä olla valmis työskentelemään eri yksiköissä*”, ”*Oman alan lisäksi pitää olla kosketuspintaa muihin aloihin*” ”*Ala muuttuu jatkuvasti, joten myös osaamistarpeet tulevat laajenemaan. Todennäköisesti omaa työtäni sellaisenaan ei enää viiden vuoden päästä ole*”.
- Vastaajat eivät juuri puhu yrittäjyydestä kommentoissaan, yrittäjämäistä otetta ja omaa vastuuta korostetaan
- Vastaajia pyydettiin arvioimaan, miten JAMKista valmistuneiden osaamista arvostetaan. Moni toi esille, että JAMK tunnetaan ja sillä on hyvä maine etenkin Keski-Suomessa ja lähialueilla. Muualla JAMK ei erotu merkittävästi muista ammattikorkeakouluista. Muuten osaa vastaajista huolestuttaa oman tutkinnon tunnettavuus tai vertailu vastaavan alan yliopistotutkintoon. AMK-tutkinnon suorittaneilta osataan odottaa käytännön osaamista ja hyvää palautetta antaneilla työnantajilla on usein ennestään ollut AMK-taustaisia työntekijöitä.

Yhteenveto tuloksista 2016

A) Tutkinnon tuottama osaaminen:

- Valmistuneet arvioivat AMK-tutkinnon kehittäneen erityisen hyvin kykyä itsenäiseen työskentelyyn, valmiutta jatkuvaan oppimiseen, yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja sekä tiedonhankintataitoja. Yrittäjyysosaaminen ja kansainvälisyysosaaminen nähdään jopa vahvemmitse osaamisalueiksi kuin mikä niiden merkitys on työtehtävissä.
- Kuitenkin esimerkiksi ongelmanratkaisutaidoissa, asiakaslähtöisyydessä sekä oman alan käytännön taidoissa näyttää olevan kehitettävää siihen nähden, miten tärkeiksi ne koetaan työelämässä. Vastaukset vaihtelevat alan vaatimusten mukaan.
- 68 % näkee, että tutkinnon tuottama osaamisen vastaa työelämän vaatimuksia hyvin tai erittäin hyvin. Alakohtaisesti tulokset vaihtelevat 41 ja 90 prosentin välillä. Arviot ovat jonkin verran aiempaa kriittisempiä.

B) Työllistymiseen vaikuttavat tekijät

- Harjoittelu ja muu työkokemus ovat ehdottomasti tärkeimpiä tekijöitä työllistymisen kannalta, kuten kaikissa aiemmissakin selvityksissä. Harjoittelun merkitys on suuri erityisesti käytännönläheisellä sosiaali- ja terveystalalla. Sekä harjoittelun että muun työkokemuksen merkitys on noussut edellisvuodesta.
- Reilu viidennes pitää opinnäytetyötä ja opintoihin liittyviä työelämäprojekteja tärkeinä. Molempien merkitys vaihtelee selvästi koulutusalaista riippuen. Opinnäytetyön merkitys työllistymisen kannalta on laskenut vuosittain viiden vuoden vertailujaksolla. Yrittäjyyteen liittyvien opintojen merkitys työllistymisessä on kasvanut vuoden 2016 tuloksissa.
- Ohjauksen ja opettajien työelämäyhteyksien merkitys ei kohoja yhtä korkealle kuin muiden tekijöiden.

Yhteenveto tuloksista 2016

C) Työllisyys ja tilanne työmarkkinoilla

- 88 prosentilla on työ/voimassa oleva työsuhde ja työttömänä on 5 %. Määrät vastaavat edellisvuosien sijoittumis seurantojen tasoa. Valtakunnallisesti alemman korkeakoulututkinnon suorittaneista oli vuonna 2016 työttömänä keskimäärin 7 % (Lähde: Akava).
- 57 prosentilla työpaikka on Keski-Suomen alueella ja 15 prosentilla Uudellamaalla. Keski-Suomeen jääneiden osuus on pysynyt samana kuin edellisvuonna.
- 8 % vastaajista ilmoittaa työsuhteensa tyypiksi yrittäjä tai freelancer. Edellisvuonna lukema oli 3,5 % joka oli edellisvuosia vähemmän.
- 32 % ilmoittaa olevansa asiantuntijatehtävissä ja 7 % esimies- tai johtotehtävissä. Samankin tehtävänimikkeen luokitus voi vaihdella vastaajittain.
- Yksityisellä sektorilla työskentelee 57 % ja julkisella 31 %.
- 84 % toimii mielestään tutkintoaan vastaavalla alalla. 76 % kokee, että työn vaativuus vastaa JAMKissa hankittua ammattitaitoa melko tai erittäin hyvin. Molemmissa kysymyksissä tulos on samanlainen kuin edellisvuonna.